

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1937

OKTOBER

ŠTEV. 10

Važne resolucije

je sklenil stalni odbor za evharistične kongrese, ki se je sestel ob priliki letošnjega evharističnega kongresa dalmatinskih škofij v Dubrovniku. Naj te resolucije natisne tudi naš župnijski list z veliko željo, da jih bralci premislijo in upoštevajo!

1. Živa vera in evharistično življenje. Ker je vse evharistično gibanje, zato tudi sad evharističnih kongresov, v najožjji zvezi z vero v pričujočnost Zveličarjevo v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, in ker uspeh evharističnega gibanja raste in pada z večjo ali manjšo intenzivnostjo te vere, zato je največjega pomena za vse versko življenje, da vere v evharističnega Kralja ne gojimo samo v sebi in v ljudstvu, marveč da za to vero tudi prosimo Boga, naj jo pozivi in utrdi.

Zato toplo priporočamo večno češčenje v obliki »Živa večna luč« in vabimo duhovnike in laike, da to češčenje po možnosti širijo in organizirajo, ker smo prepričani, da bo imelo od njega versko in narodno življenje obilno korist.

Pozivamo verske družbe in vse organizacije Katoliške akcije, naj skrbijo, da bo njihovo sestavno delo za versko obnovo članstva in drugih vernikov prežeto z močno vero v evharističnega Zveličarja. Pri vseh prireditvah omenjenih organizacij bodi na sporedu skupno sv. obhajilo: cilj tega gibanja pa bodi uredničenje navade prvih kristjanov, da po njihovem zgledu vsi, ki se udeležujejo službe božje, pristopajo vsakokrat tudi k sv. obhajilu.

2. Posvečevanje nedelj in zapovedanih praznikov. Ponovno opozarjamo odgovorne javne činitelje, da so »praznični tečajji«, ki jih uvaja »Zakon o obvezni telesni vzgoji« in »Uredba o ustanavljanju in poslovanju prazničnih tečajev«, v očitnem nasprotju z naukom katoliške

Cerkve, po katerem so nedelje in zapovedani prazniki pridržani edino Bogu in poglobitvi verskega življenja.

Zato vabimo vse katoličane, da se zavzamejo z vsemi dovoljenimi sredstvi za posvečevanje dneva Gospodovega, ki ga zahteva za svoje posvetne namene omenjeni zakon na škodo verske svobode in verskega življenja.

Pozivamo tudi duhovnike, da spričo sodobnih razmer, ki so nastale zaradi laicističnega duha v verskem življenju, nudijo po možnosti vernikom priliko, da morejo zadostiti svoji nedeljski dolžnosti tudi ob izletih ter športnih in drugih prireditvah. Pri vsem tem naj se ne pozabi poudarjati in razglaševati načelo, da katoličani ne morejo imeti zaupanja v iskrenost delovanja tistih organizacij in podjetij, ki prezirajo ali celo onemogočujejo vršitev nedeljske dolžnosti.

3. Proti pojavom javne nemorale. Z veliko boleščjo in žalostjo moramo gledati, kako val nemorale in pokvarjenosti bolj in bolj izpodjeda v naši mladini idealizem, in kako skuša v našem narodu pogansko naziranje o družini spodriniti pristno krščansko pojmovanje o svetosti družinskega življenja ter omajati stebre, na katerih sloni vse versko in narodno življenje.

Nimamo dovolj besed, da bi obsodili nizko početje vseh tistih, ki ali v časopisju ali z nedostojno obleko ali na drug način izpodkopavajo temelj krščanske morale v ljudstvu.

Globoko obžalujemo, da poklicana javna oblast mirno gleda, kako kopališča z različnimi pojavi javne nemorale kvarijo poštenost našega ljudstva.

Ob glavnem protestu zoper tako neodločnost ter spričo dejstva, da v tem oziru od poklicne strani ni nobene pomoči, pozivamo vse prepričane katoli-

čane v domovini, posebno še članstvo Katoliške akcije, da se takim pojavom odločno zoperstavi in jih zatre.

4. Proti laicističnim poskusom v šoli. V prepričanju, da je laicizem izmed največjih ovir za evharistično vzgojo mladine, ugotavljamo, da je še danes v rabi mnogo šolskih učbenikov, ki so sestavljeni v tem duhu. Ogorčeno ugovarjamo, da se v teh učbenikih katoličani žalijo v svojih verskih čustvih in izpostavljajo posmehu, da se celo katoliške verske resnice zavijajo ali tajijo in se na posled v njih zgodovinska dejstva iz

življenja katoliške Cerkve in papeštva ponarejajo in tendenciozno opisujejo, tako da bi učencem zamrzili katoliške verske svetinje. Zato z vso odločnostjo zahtevamo, da se ti učbeniki takoj odstranijo iz šol.

Zahtevamo, da se na šolah za katoliške učence nastavljajo le učitelji katoliške vere, saj to zahteva katoliški pouk in načelo enakopravnosti.

Katoličane pozivamo, da se poslužujejo svojih pravic ter naj pri svojih otrocih od šolske vzgoje izločujejo vse, kar ni v skladu s katoliškimi načeli.

Sveti Juda Tadej, apostol

Ta mesec ima svoj god. Njegov lepi kip je na našem glavnem oltarju. Precej visoko je dvignjen, ker stoji ob zgornji oltarni sliki sv. Trojice. V nedeljo 19. septembra popoldne je bila pa slovesno še blagoslovljena lepa njegova podoba na platnu, ki visi v škapulirski kapeli. Naslikala in podarila jo je dobra oseba, katera noče biti imenovana, a v župnijski kroniki bo njeno ime pač zapisano v spomin rodovom za nami. Škapulirska kapela je postala kar galerija slik naših ljubih zavetnikov in gotovo bo marsikdo zaupno pomolil tudi pred sliko sv. Juda Tadeja.

V mnogih naših cerkvah se je zadnja leta pojavila njegova podoba. Ker je pa njegovo češčenje razširjeno zlasti v nemških deželah, ga nekateri hočejo imenovati »nemškega svetnika«. No, ljubi Bog ni svetnikov razdelil narodnostim, ampak prav vsakemu so s svojo priprošnjo na razpolago. Upravičeno se torej tudi Slovenci z večjim zaupanjem zatekamo k sv. Judu Tadeju.

Sv. Juda Tadej je bil Kristusov apostol. Imenovan je v sv. pismu tudi njegov brat. Toda tega poimenovanja ne smemo vzeti dobesedno. Bil je pač sorodnik Kristusovih rednikov. Prav zato je že v mladosti prišel s Kristusom skupaj in se je nanj navezal. Zlasti po binokstnem prazniku je pa bil poln gorečnosti in ljubezni za Kristusov nauk in za reševanje neumrjočih duš. V mnogih naporih in preganjanjih je oznanjal pravi božji nauk v Judeji, Samariji, Idumeji in Mezopotamiji. Nazadnje je prišel na svojem misijonskem potovanju v Armenijo, kjer je prestal mučeniško

smrt. Njegovo sveto telo je bilo prepekljeno v Rim in še danes počiva v cerkvi sv. Petra. Papež Pavel III. je 22. septembra 1548 določil, da obiskovalci grobā dobijo 28. oktobra lahko tudi popolni odpustek.

Že v davnih časih je bil poznan sveti Juda Tadej kot pomočnik v najbolj perečih in obupnih zadevah. Revni, potrti, preganjani, sploh ljudje v največjih stiskah so našli na njegovo priprošnjo že čudovite pomoči. Velika častilca tega svetnika sta bila sv. Brigita in sv. Bernard.

Zakaj naj bi Kristus tako upošteval prošnjo sv. Juda Tadeja? Pač zato, ker ima isto ime kot Kristusov izdajalec. Ob tem imenu se je zlasti prva leta po krivični gospodovi smrti marsikdo zgrozil in Juda Tadej je pač moral večkrat z besedo in dejanji pokazati, da nima z izdajalcem nobene zveze. Povrnjena je pa njegova zvesta ljubezen in delo za duše s tem, da je njegova priprošnja še sedaj zelo mogočna. Za marsikoga je bila že rešilna, naj bo še za vsakega častilca v naši župniji!

Rožnenska pobožnost se bo vršila v letošnjem oktobru v naši župnijski cerkvi vsak večer ob pol sedmi uri. Včasih je bila ta pobožnost ob sedmih večer, zadnji dve leti smo poizkusili ob pol osmih, pa hočemo sedaj še poizkusiti s pol sedmo uro, da bo udeležba čim večja. Ob tej uri lahko pridejo tudi še otroci, ki naj pa po pobožnosti takoj odidejo naravnost domov. Vsem pa zaradi ure nikdar ne bo ustrezno, ker je čas večerje skoraj v vsaki družini drugačen.

Čevljarški patron sv. Krispin

»O našem čevljarškem patronu svetem Krispinu pa nič ne vemo. Recimo, da se je na ponedeljek rodil in na ponedeljek je tudi umrl in prav zato ga praznujemo kar vsak ponedeljek!« Tako in podobno so včasih tržiški čevljarji slavili svojega patrona, ko so bili časi še taki, da je lahko ob ponedeljskih marsikdo »plaval«. Danes je tudi takšno praznovanje čevljarškega patrona prenehalo. Zato nekaj besed o tem patronu, ki ima svoj god v pratiki 25. oktobra.

Nima godu samo sv. Krispin, ampak obenem z njim tudi njegov brat sv. Krispinian. Oba sta patrona čevljarjev. Rodila sta se v plemeniti rodbini in v tretjem stoletju sta prišla v Rim. Z nekaterimi drugimi možmi, polnimi apostolskega duha, sta odpotovala iz Rima v sedanjo Francijo, da bi tam oznanjala Kristusov evangelij. Bilo je pa v tedanji Galiji mnogo poganov, ki so bili zelo nedostopni. V svoji gorečnosti sta sklenila oba brata, da se izučita čevljarstva. To pa s tem namenom, da bi potem lažje prišla neopaženo v dotik s pogani. Po-

stala sta priznana čevljarja in zaradi njunega prikupljivega značaja sta dobila kmalu dosti naročnikov in prijateljev. Pa nista govorila s svojimi znanci samo o čevljih in vsakdanjih stvarih, ampak ves namen njunega govorjenja je bil ta, da sta pridobivala duše za Kristusa. Uspehi so bili sijajni. Toda poganska posvetna oblast je kmalu zaznala za delovanje Krispina in Krispiniana. V hudo ječo sta bila zaprta, mučili so ju na vse načine, rezali so jima s hrbtov jermene, a ostala sta stanovitna v pravi veri in gorečnosti. Končno so ju vrgli v kotel vrele tekočine, a čudežno sta ostala nepoškodovana. Mnogo poganov se je ob tem čudežu še oklenilo Kristusa. Po vsem tem sta pa bila obglavljena in njuna trupla sta bila vržena divjim zverem. V noči so prišli kristjani, da so pokopali ostanke trupel.

Zaradi svojega poklica sta torej Krispin in Krispinian patrona čevljarjev. Naj bosta vzornika našim čevljarjem tudi s svojim zglednim življenjem in apostolskim duhom!

Oznanila za oktober

Rožnovenska pobožnost se vrši ves oktober ob delavnikih ob pol sedmih zvečer, ob nedeljah ob dveh popoldne.

1. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je skupna molitev svete ure od osme do devete ure.

5. XX. nedelja po Binkoštih, rožnovenska in prva nedelja v mesecu, god Male Terezije. Zjutraj pri šteti sv. maši, ki je pred Najsvetejšim, je skupno mesečno sv. obhajilo mož in fantov. Ob desetih je sv. maša s pridigo in darovanjem za cerkev pri Sv. Ani, kjer je ta dan žegnanje. V župnijski cerkvi so službe božje v navadnem redu.

4. Sv. Frančišek Serafinski. Ob šestih je orglana sv. maša za III. red.

10. XXI. nedelja po Binkoštih in slovesni spomin posvečevanja cerkva. Ta dan je farno žegnanje. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Pred deseto sv. mašo je procesija okrog cerkve med petjem pesmi »Nebeški grad Jeruzalem«. Ob pol treh popoldne so slovesne večernice in nato kajenje oltarjev med petjem Marijinega slavošpeva: »Moja duša poveličuje Gospoda«. Ta dan je pri vseh treh sv. mašah darovanje za potrebe župnijske cerkve, ki bodi toplo priporočeno.

11. Materinstvo Marijino.

17. XXII. nedelja po Binkoštih. V župnijski cerkvi so službe božje v navadnem redu. Ob desetih je žegnansko opravilo z darovanjem za cerkev v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico.

21. God sv. Uršule. Ob šestih je orglana sv. maša za bratovščino sv. Uršule.

24. XXIII. nedelja po Binkoštih in misijonska nedelja. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do končane desete sv. maše. Ta dan molimo za misijone in v misijonske namene bo porabljen tudi pušca te nedelje.

25. God sv. Krispina, patrona čevljarjev.

28. Sv. Simon in Juda, apostola. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

31. XXIV. nedelja po Binkoštih in zapovedan praznik Kristusa Kralja. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša. Pri slovesnih večernicah popoldne je posvetitev Kristusu Kralju. Post k prazniku Vseh svetnikov letos odpade!

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 5., vesoljna odveza 4.

Dekliška Marijina družba: shod 17., skupno sv. obhajilo 31.

Marijina družba za žene: shod 31., skupno sv. obhajilo 10.

Bratovščina sv. Uršule: sv. maša 21., letni shod 24.

Otroška pobožnost: prvo nedeljo v mesecu s počestvenjem Najsvetejšega, kratkim nagovorom, petimi litanijami in ljudskim otroškim petjem.

Marijini vrtci: po oznanilu.

Šolska sv. spoved: bo obvezna in označena po šolah in v oznanilu.

Župnijska kronika

Julija in avgusta v naši župniji rojenih: 19.

Julija in avgusta v naši župniji poročeni:

1. Šveglj Karel, čevljarški pomočnik, Kamnjek št. 4, župnija Goriče, in Cvek Jožefa, predilniška delavka, Tržič, Na Blekah 5, poročena 5. julija.
2. Kališnik Franc, predilniški delavec, Tržič, Predilniška ulica 2, in Jagodič Marija, služkinja, Tržič, Glavni trg 9, poročena 11. julija.
3. Halužan Jožef, usnjarski pomočnik, Tržič, Pot na pilarno 8, in Janežič Helena, predilniška delavka, Tržič, Na Blekah 5, poročena 18. julija.
4. Rozman Janko, uradnik v »Runic«, Tržič, Cerkevna ulica 5, in Jazbec Ludovika, predilniška uradnica, Tržič, Ljubeljska cesta 42, poročena 18. julija.
5. Lehrman Ciril, uradnik, Ljubljana, Tržaška cesta 26, in Jaušovec Kristina, učiteljica, Ljubljana, Tržaška cesta 266, poročena 22. julija v kapeli na Kofcah.
6. Laibacher Albert, predilniški uradnik, Tržič, Ljubljanska cesta 24, in Plaznik Marjeta, zasebnica, Tržič, Glavni trg 6, poročena 8. avgusta.
7. Stegnar Franc, predilniški ključavničar, Tržič, Pot na zali rovt 2, in Oman Valentina, predilniška delavka, Tržič, na Blekah 5, poročena 14. avgusta.
8. Spehar Jožef, čevljarški pomočnik, Tržič, Cerkevna ulica 5, in Radon Ana, tovarniška delavka, Tržič, Za Virjem 4, poročena 15. avgusta.
9. Košir Janko, trgovec, Tržič, Pot na pilarno 1, in Rozman Ana, hči posestnika, Kovor 6, poročena 25. avgusta pri sv. Juriju nad Bistrico.
10. Dovžan Stanislav, posestnik in trgovec, Tržič, Dolinska cesta 9, in Ankele Marija, hči posestnika, Sv. Ana 52, poročena 25. avgusta v cerkvi sv. Ane pod Ljubeljem.
11. Klemenc Jožef, usnjarski pomočnik, Tržič, Pot na pilarno 5, in Kuhar Martina, sobarica, Tržič, Cerkevna ulica 9, poročena 28. avgusta.
8. Ribnikar Ana, hči posestnika in čevljarja, rojena v Tržiču 6. 8. 1936, umrla v Tržiču, Za Virjem 7, dne 31. julija.
9. Veber Antonija, samska predilniška delavka, rojena v Tržiču 10. 1. 1874, umrla v Tržiču, Pot na pilarno 2, dne 6. avgusta.
10. Kovčič Matija, občinski ubožec, rojen v Dolini 25. 2. 1859, poročen 18. 10. 1909, umrl v Tržiču, Cerkevna ulica 24, dne 15. avgusta.
11. Dolinar Janez, samski predilniški delavec, rojen v Tržiču 29. 10. 1915, stanujoč v Tržiču, Pot na pilarno 10, umrl na Kofcah pri studencu dne 15. avgusta.
12. Nemeč Dragica, hči delavca, rojena v Križah 12. 4. 1936, umrla pri Sv. Ani 36, dne 18. avgusta.
13. Kos Neža, gospodinja-vdova, rojena pri Sveti Ani 20. 1. 1857, poročena 15. 5. 1888, umrla v Tržiču, Fužinska ulica 5, dne 22. avgusta.
14. Štefe Franciška, žena voznika, rojena v Kovorju 5. 4. 1880, poročena 22. 11. 1909, umrla na Bistrici 51, dne 26. avgusta.
15. Kafka Ivan, brivski pomočnik, rojen v Zagrebu, v župniji sv. Marka, 14. 5. 1914, se je ponesrečil na Korošici 25. avgusta.
16. Gaberc Peter, voznik, rojen v Lomu 1. 7. 1881, poročen 30. 1. 1910, umrl v Puterhofu 101, dne 29. avgusta.

Poročila od drugod:

1. Boncelj Marija, rojena v Tržiču 12. dne 10. 11. 1907, se je poročila v Zagrebu, župnija sv. Blaža, dne 24. 1. 1937 s Hrzenjakom Jožefom.
2. Mandelje Jožef, hišni posestnik v Predtrgu št. 7, okraj Radovljica, in Zgonec Ana, predilniška delavka, Tržič, Dekliški dom, sta bila poročena na Brezjah 25. julija.
3. Pogačnik Ana, rojena v Tržiču 211, dne 27. 3. 1912, se je poročila v št. Vidu nad Ljubljano 29. 7. 1937 s Pirnatom Stankom.
4. Kavar Janez, posestnik pri Sv. Ani 40, se je poročil v Lomu 21. avgusta s Perne Franciško.
5. Prosen Franciška, rojena Kavčič v Dolini 58 dne 29. 5. 1865, je umrla v Senčurju pri Kranju 19. avgusta.
6. Hladnik Cirila, rojena v Tržiču 161, dne 28. 6. 1928, je umrla v Pristavi pri Križah dne 28. avgusta.

Julija in avgusta v naši župniji umrli:

1. Meglič Janez, bivši posestnik-užitkar, rojen pri Sv. Ani 20. 6. 1864, poročen 25. 6. 1890, umrl pri sv. Ani 76, dne 7. julija.
2. Osenčič Marija, vdova, rojena v Velesovem 39, 9. 1874, poročena 20. 11. 1910, umrla na Slapu 141, dne 8. julija.
3. Jane Katarina, gospodinja, rojena v Križah 8. 12. 1874, umrla na Bistrici 57, dne 7. julija.
4. Murnik Jera, zasebnica-vdova, rojena v Lešah 17. 3. 1850, umrla v Tržiču, Cerkevna ulica 27, dne 11. julija.
5. Smitek Antonija, vdova, rojena pri Sv. Ani 10. 1. 1874, poročena 21. 2. 1898, umrla na Bistrici 64, dne 15. julija.
6. Radon Viljem, sin čevljarja, rojen v Tržiču 12. 5. 1924, umrl v Tržiču, Za Virjem 4, dne 17. julija.
7. Mrtvorojenec.

To in ono

Marijina družba za žene bo obhajala v novembru svojo 25 letnico obstoja. Veliko dobrega so že storile družbenice v družinah in v župniji. V družbo se sprejemajo žene do 50. leta. Priglasijo naj se zlasti mlade žene!

Sirotišče in zavetišče na Skali je polno in ni prostora za nove sprejeme.

Namesto venca pokojni Antoniji Veber sta darovali sestri Marija in Mihaela Vincencijevi konferenci 100 din. Bog povrni!